

Slovenski Pravniki.

Leto XX. V Ljubljani, 15. avgusta 1904. Štev. 7. in 8.

Podatki iz števnic za leto 1903 izvršbeno prodane premočnine.¹⁾

C. kr. just. ministrstvo je nedavno objavilo nekaj statistike o prisilnih prodajah premočnin, to pa na podlagi 22.000 števnic (Zählblätter), katere so bila vposlala sodišča l. 1903. Ta statistika je jako poučna za socialno politiko in narodno gospodarstvo.

Razmerje med izkupili prisilnih prodaj in med nastavljenimi cenilnimi vrednostmi kaže v odstotkih za posamezne kronovine naslednja razpredelnica:

Kronovina	Pri prodajah na javni dražbi			Pri prodajah pod roko				s prevzemom
	skupaj	od teh		pri vrednostnih papirjih z borzno ceno	pri predmetih z borzno ali tržno ceno	pri predmetih, ki nimajo borzne ali tržne cene		
		na dražba-lišču	izven dražba-lišča			za katere se pri dražbi ni dosegel najnižji ponudek (§ 280 odst. 2, e. r.)	pri drugih (§ 280 odst. 1. e. r.)	
Nižje Avstrijsko	66·6	88·2	61·5	100·0	133·0	111·1	110·6	125·0
Gor. Avstrijsko	76·6	126·3	71·5	—	79·6	135·5	150·8	450·0
Šolnograško	66·8	59·1	66·9	—	—	103·8	100·0	125·0
Češko	62·0	70·0	61·5	100·0	100·6	118·1	127·8	125·0
Moravsko	74·0	91·9	70·8	100·5	99·5	157·8	106·3	125·0
Šezija	63·1	—	63·1	—	—	135·0	109·2	—
Štajersko	68·3	100·9	62·9	101·0	100·2	147·9	107·0	125·0
Koroško	73·0	—	73·0	97·5	—	179·1	149·8	125·0
Kranjsko	80·7	145·1	80·5	105·1	—	125·7	105·0	360·0
Tirolsko	79·4	67·6	79·8	97·2	101·0	134·3	194·1	126·5
Predarlsko	98·8	—	98·8	—	58·5	—	100·0	—
Primorsko	61·7	155·4	56·8	100·0	121·6	146·6	151·3	126·5
Zapadna Galicija	58·6	74·0	56·1	100·3	—	163·7	171·3	131·1
Vzhodna Galicija	56·8	64·9	55·7	99·1	46·2	121·2	166·6	124·5
Bukovina	62·7	55·0	63·2	—	—	171·2	100·9	—
Dalmacija	62·3	—	62·3	—	—	122·6	—	125·4
Skupaj	64·2	80·0	62·4	100·2	100·4	122·3	112·3	125·0

¹⁾ Ta spis je došel »Slov. Pravniki«, predno je izšla razprava o isti statistiki v »Allg. österr. Ger. Ztg.« od 11. junija 1904.

Uredn.

Pri primerjanju navedenih podatkov iz raznih kronovin pa ni upoštevati odstotnih številka za Gorenje Avstrijsko, Solnograško, Kranjsko, Tirolsko in Bukovino, tikajočih se prodaj v dražbališčih (Auktionshalle), dalje onih za Koroško, Tirolsko in Primorsko glede prodaje vrednostnih papirjev in pa za Gorenjo Avstrijo, Kranjsko in Dalmacijo glede izkupil prodaje s prevzemom. To izločenje je upravičeno nekaj, ker so temeljni zneski, iz katerih izhajajo dotične odstotne številke, premalenkostni, nekaj pa, ker so se dotične prisilne prodaje vršile le o posamnih prilikah ali celo samo enkrat; iz odstotnih številka teh slučajev bi torej ne bilo delati splošnih sklepov. Na Nižjem Avstrijskem, Češkem, Primorskem in Gališkem so manj povoljni uspehi nekaterih sodnih okrajev pri prodajah izven dražbališča znižali skupno število kronovine pod povprečno številko vseh kronovin.

Skupni zneski za slovenske kronovine znatno presegajo povprečno izkupilno število, kar ni slab znak o denarni moči prebivalstva.

Druga razpredelnica kaže izkupilne odstotke, pripale upnikom in pa cenilnim in prodajnim stroškom.

Tudi ti podatki so navedeni za vsako kronovino posebej in pa za vse skupaj.

Vsakih 100 K izkupila se je torej delilo tako:

Kronovina	Upniki	Stroški cenitvein prisilne prodaje
Nižje Avstrijsko	97.4	2.6
Gorenje Avstrijsko	96.4	3.6
Solnograško	97.4	2.6
Češko	96.1	3.9
Moravsko	94.9	5.1
Šlezija	94.6	5.4
Štajersko	95.6	4.4
Koroško	95.0	5.0
Kranjsko	95.9	4.1
Tirolsko	95.4	4.6
Predarlsko	98.7	1.3
Primorsko	95.3	4.7
Zapadna Galicija	96.9	3.1
Vzhodna Galicija	96.6	3.4
Bukovina	96.3	3.7
Dalmacija	97.2	2.8
Povprečno	96.3	3.7

Videti je, da omenjeni stroški v slovenskih deželah nekoliko presegajo dotično poprečno število vseh dežel; iz tega dejstva pa nikakor ni sklepati, da so ti stroški v naših deželah v resnici višji kakor v drugih, na pr. na Nižjem Avstrijskem in Češkem. Omenjeno razmerje je v naših deželah nepovoljno brez dvoma le zato, ker se izvršbe na premičnine pri nas obavljajo le za nižje terjatve kakor v drugih kronovinah z velikim trgovskim prometom, kreditom in radi tega večjimi terjatvami. Na Dunaju se na pr. izvrši prodaja premičnin za terjatev 1000 K, izkupilo znaša ravno toliko, stroški pa 20 K; v Novem mestu pa se izgotovi prodaja za terjatev 200 K, dobi se enako izkupilo 200 K, stroški pa znašajo le 10 K. Slednji stroški so torej nižji, po $\%$ terjatve pa znašajo 5 $\%$; prvi stroški so dvakrat toliki, a po $\%$ terjatve dosegajo le 2 $\%$. Tako razmerje je pa z veliko večino terjatev po svojstvih omenjenih kronovin, zato tudi ni pričakovati, da bi se navedeno razmerje pri sedanjih izvršenih normah znatno predrugačilo ali celo znižalo. Sploh se navedeno razmerje lahko imenuje jako povoljno.

Dr. Volčič.

Pripomnja uredništva. Nazore tega sestavka potrjujejo v splošnem — posebnosti Galicije in Bukovine ni vpoštevati — tudi podatki, ki jih je medtem priobčil sekcijski svetnik dr. Jos. K. Binder v »Allg. österr. Gerichtszeitung« od 11. junija 1904.

Značilna je naslednja razpredelnica:

Kronovina	Izkupilo v odstotkih cenilne vrednosti	Med 100 prisilnimi dražbami je znašalo izkupilo pod 100 K
Bukovina	62·7	81·9
Primorsko	61·7	80·2
Šlezija	63·1	79·6
Vzhodna Galicija	56·8	78·7
Kranjsko	80·7	74·1
Dalmacija	62·3	69·8
Nižja Avstrija	66·6	69·1
Češko	62·0	68·7
Štajersko	68·3	67·8
Zapadna Galicija	58·6	67·8
Moravska	74·0	67·6
Solnograška	66·8	59·3
Tirolsko	79·4	55·9
Koroško	73·0	54·8
Gorenja Avstrija	71·6	54·2
Predarlsko	98·8	52·9
Povprek	64·2	71·1

Zanimiva je tudi ta -le razkaznica o prisilni prodaji na javni dražbi:

Kronovina	Vsa ocenjena vrednost	Svote izkupil	Izkupilo v odstotkih v cenitve
	K	K	
Predarlško	38.852	38.382	98.9
Kranjsko	98.144	79.239	30.7
Tirolsko	254.445	202.011	79.4
Moravsko	462.320	342.036	74.0
Koroško	139.668	101.926	73.0
Gorenje Avstrijsko	201.927	144.556	71.6
Štajersko	325.461	222.118	68.3
Solnograško	68.496	45.750	66.8
Nižjeavstrijsko	1,309.412	871.803	66.6
Šlezija	134.234	84.777	63.1
Bukovina	290.128	181.984	62.7
Dalmacija	216.236	134.810	62.3
Češko	1,578.295	979.162	62.0
Primorsko	185.397	114.343	61.7
Zapadna Galicija	720.733	422.468	58.6
Vzhodna Galicija	1,351.404	767.893	56.8
Skupno	7,375.152	4,733.258	—

Določne sklepe bode moči izvajati iz statističnih podatkov, kadar nam bodo le-ti znani za več let.

O pomenu strankinega podpisa pri sodnih poravnava.¹⁾

O sodni poravnavi govore §-i 204—206 civ. pr. reda, vendar se nikjer izrecno ne zahteva, da je za veljavnost te poravnave potreben strankin podpis. Zaradi tega nastane vprašanje, ali je strankin podpis za veljavnost sodne poravnave bistven? Neumann trdi v svojem komentarju k civ. pr. redu: »Veljavnost sodne poravnave po zakonu ni odvisna od strankinega podpisa.« Če se pa resničnost protokolirane poravnave vsebine ne priznava in se ne doseže soglasje glede sestave zapisnika, ki bi jo

¹⁾ Ta razprava je bila spisana in »Slov. Pravniku« doposlana, predno je bil priobčen Kavčnikov sestavek »Nekaj o sodnih poravnava« na str. 102 in nasl.